

Nasjonal retningslinje for politiets bekymringssamtale

Dokumenteier:		Versjon:
Politidirektøren		1.0
Dokumentforvalter:	Arkivreferanse:	Godkjent dato:
Avdelingsdirektør, Politifagavdelingen, Politidirektoratet	25/134035	01.04.26

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for politiets bekymringssamtale		1.0	[åpen]
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
POD	POD	01.04.2026	25/134035

Innhold

1. Innledning	4
1.1. Bakgrunn.....	4
1.2. Formål	4
1.3. Målgruppe	4
1.4. Roller og ansvar	4
1.5. Avgrensning.....	5
2. Bekymringssamtalens rettslige rammer	5
2.1. Grunnprinsipper for politiets myndighetsutøvelse.....	5
2.2. Forholdsmessighetsvurdering	6
2.3. Barnets beste.....	6
2.4. Politiloven §13 tredje og fjerde ledd	6
2.4.1. Invitasjon til bekymringssamtale	7
2.4.2. Pålegg om å møte til bekymringssamtale (møteplikt)	8
2.4.3. Avhenting	8
3. Gjennomføring av bekymringssamtalen	8
3.1. Før samtalen.....	8
3.1.1. Vurdering av bekymring	8
3.1.2. Risiko- og beskyttelsesfaktorer.....	9
3.2. Gjennomføring av bekymringssamtalen	9
3.2.1. Rettigheter og plikter	9
3.2.2. Kontaktetablering	9
3.2.3. Samtalens innhold og målsettinger	10
3.2.4. Politiets rolle i videre oppfølging	11
3.2.5. Bekymringssamtaleregisteret	11
3.2.6. Utlevering av opplysninger fra bekymringssamtalen	11
4. Referanser	11
5. Dokumentrevisjon	12

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for politiets bekymringssamtale		1.0	[åpen]
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
POD	POD	01.04.2026	25/134035

Ikraftttredelse

Trer i kraft 01.04.26.

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for politiets bekymringssamtale		1.0	[åpen]
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
POD	POD	01.04.2026	25/134035

1. Innledning

1.1. Bakgrunn

Politiet er en viktig del av samfunnets samlede innsats for å forebygge kriminalitet hos barn og unge. Politiets tilstedeværelse i lokalsamfunnet gir politiet en viktig rolle som avdekker av kriminalitet.

Politiets samfunnsoppdrag er nedfelt i politiloven §1, og gir rammene for politiarbeidet. Politiets hovedformål er å sikre borgernes rettssikkerhet, trygghet og velferd gjennom å opprettholde offentlig orden, forebygge kriminalitet og beskytte enkeltmennesker og fellesskapet. Forebygging står sentralt i dette oppdraget. Politiet skal arbeide aktivt for å hindre at lovbrudd skjer, redusere risiko for lovbrudd og bidra til å skape trygghet i lokalsamfunnet.

Bekymringssamtalen er ett av politiets forebyggende verktøy i den tidlige innsatsen mot barne- og ungdomskriminalitet. Bekymringssamtalen kan gi kunnskap om bakenforliggende årsaker til kriminalitet og gi grunnlag for å kunne iverksette nødvendige tiltak og oppfølging for å forebygge fremtidig kriminalitet. Gjennom informasjonsdeling og samarbeid kan politiet også sette andre etater i stand til å sette inn effektive hjelpetiltak.

1.2. Formål

Formålet med denne retningslinjen er å sikre at politiet etterlever regelverk mv. ved gjennomføringen av bekymringssamtalen og at barns særskilte rettigheter ivaretas i møte med politiet, i henhold til nasjonal retningslinje for politiets møter med barn¹. Retningslinjen definerer politiets rolle og ansvar før, under og etter gjennomføring av bekymringssamtalen.

1.3. Målgruppe

Målgruppen er ansatte i politiet som gjennomfører bekymringssamtaler med barn, og ansvarlige ledere for dette arbeidet.

1.4. Roller og ansvar

Politidirektoratet er ansvarlig for retningslinjen.

¹ Nasjonal retningslinje for politiets møter med barn (2022).

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for politiets bekymringssamtale		1.0	[åpen]
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
POD	POD	01.04.2026	25/134035

Politimester er ansvarlig for lokal implementering, kompetanseheving og etterlevelse i tråd med retningslinjen.

Behandling av opplysninger i forbindelse med bekymringssamtalen reguleres i "Nasjonal instruks for bekymringssamtaleregisteret"². Kripos er behandlingsansvarlig jf. politiregisterforskriften § 58-4.

1.5. Avgrensning

Retningslinjen avgrenses til å gjelde politiets bekymringssamtale med barn jf. politiloven § 13, tredje og fjerde ledd³.

Bekymringssamtalen er et forebyggende tiltak utenfor straffespetret. Politiet må være bevisst grensene mot etterforskning. Dersom en bekymringssamtale utvikler seg i retning av et avhør eller formålet er å avklare om det foreligger et straffbart forhold (hvor, når og hvem som eventuelt er ansvarlig), anses dette som etterforskning. Det samme gjelder innhenting av opplysninger som skal benyttes i forbindelse med en påtaleavgjørelse⁴.

2. Bekymringssamtalens rettslige rammer

2.1. Grunnprinsipper for politiets myndighetsutøvelse

Legalitetsprinsippet setter klare rammer for politiets myndighetsutøvelse og forebyggende virksomhet. Inngrep overfor enkeltpersoner må ha hjemmel i lov, samt være nødvendig og forholdsmessig⁵.

Samtykke til tjenestehandlinger fra politiet krever at vedkommende avgir dette på frivillig og opplyst grunnlag. Dette stiller krav til innhenting av samtykket og politiets vurdering av den enkeltes personlige forutsetninger for å avgi dette, særlig i lys av barnets alder og utvikling.

² [Nasjonal instruks for bekymringssamtaleregisteret av 03.12.2023.](#)

³ <https://lovdata.no/lov/1995-08-04-53/§13>

⁴ Riksadvokatens rundskriv nr. 3/1999. *Etterforskning*.

⁵ Grunnloven §113 og EMK art. 8-11.

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for politiets bekymringssamtale		1.0	[åpen]
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
POD	POD	01.04.2026	25/134035

2.2. Forholdsmessighetsvurdering

Politiets tjenesteutøvelse skal alltid være nødvendig og forholdsmessig i den konkrete situasjonen, jf. politiloven § 6. Forholdsmessighet skal vurderes både ved vurderingen av om tiltak skal iverksettes av politiet, og ved valg av virkemiddel. For vurderingen av om bekymringssamtalen er et nødvendig og forholdsmessig tiltak bør blant annet mistankegrunnlaget, type straffbar handling og barnets alder vektlegges.

Videre må det vurderes om en bekymringssamtale anses hensiktsmessig, herunder hvilken effekt som kan forventes og eventuelle utilsiktede konsekvenser samtalen kan medføre for barnet. Vurderingene omfatter både om bekymringssamtalen skal gjennomføres og eventuell fremgangsmåte og handlinger ved gjennomføring.

2.3. Barnets beste

Prinsippet om barnets beste fremgår eksplisitt av politiloven § 6 sjette ledd. En forholdsmessighetsvurdering skal alltid inkludere en barnets beste-vurdering, herunder hvorvidt handlingen medfører fare for skadevirkninger hos barnet. Vurderingen må knyttes til det konkrete barnets sårbarhet, og skal hensyntas så langt det praktisk er mulig.

Barnets rett til å bli hørt står sentralt i vurderingen av barnets beste, og barnets mening skal inngå som en del av beslutningsgrunnlaget. Vekten som tillegges barnets syn må vurderes konkret, blant annet ut fra alder, modenhet, sakens karakter, styrken i barnets ønske og hvilke konsekvenser det vil ha å følge eller fravike barnets mening.

2.4. Politiloven §13 tredje og fjerde ledd

Politiens § 13 omhandler inngrep overfor barn. Politiet kan benytte bekymringssamtalen som et forebyggende tiltak når det vurderes nødvendig og forholdsmessig, men plikter ikke å gjennomføre bekymringssamtaler. Vilkårene for politiets adgang til å pålegge noen å møte til bekymringssamtale fremgår av politilovens tredje og fjerde ledd.

Politiet kan gjennomføre bekymringssamtaler med barn under 18 år. Dette omfatter også barn under den kriminelle lavalder. Selv om det ikke angitt en nedre aldersgrense for barn under 15 år er samtalen er ment for eldre barn og ungdom, og i hvert tilfelle skal det foretas en konkret forholdsmessighetsvurdering. Viktige momenter vil særlig være barnets alder og modenhet, og hvor formålstjenlig en bekymringssamtale vil være for å forebygge kriminalitet.

Bekymringssamtalen kan benyttes der det er grunn til å tro at barnet har begått en straffbar handling. I *grunn til å tro* ligger det at det må foreligge objektive holdepunkter for mistanken, men det er ikke krav til sannsynlighetsovervekt. I tillegg må det være noe

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for politiets bekymringssamtale		1.0	[åpen]
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
POD	POD	01.04.2026	25/134035

i omstendighetene som gir bekymring for videre kriminalitetsutvikling hos barnet. Det trenger ikke å foreligge en straffesak for å kalle inn til en bekymringssamtale, og politiet kan bruke bekymringssamtalen som et selvstendig forebyggende tiltak uten opprettelse av straffesak. Bekymringssamtale kan også gjennomføres dersom barnet har brutt oppholdsforbud jf. strpl §222c, selv om dette ikke er straffbart.

Bekymringssamtaler gjennomføres med barn og verger. Har vergene felles foreldreansvar skal begge verger kalles inn og gis anledning til å delta, men det er tilstrekkelig at en av dem møter. Verger og barnet har ingen forklaringsplikt til politiet i bekymringssamtalen og skal gjøres uttrykkelig kjent med dette.

Politiet skal vurdere om det er ønskelig og hensiktsmessig å ha med representanter fra andre etater i bekymringssamtalen, f.eks. barnevernet. I så tilfelle skal det opplyses om dette i innkallingen. Barn og verger bør om mulig involveres i vurderingen. Det skal alltid vurderes om det er andre etater som bør gjennomføre samtale med barnet eller som kan tilby andre egnede tiltak.

2.4.1. Invitasjon til bekymringssamtale

Det skal vurderes i den enkelte sak om barnet og vergene skal inviteres til samtale, eller om det er nødvendig å *pålegge* barnet med verge å møte til samtale hos politiet. Politiet har adgang til å invitere til bekymringssamtale uten møteplikt⁶, selv om det foreligger adgang til å pålegge oppmøte (møteplikt) etter politiloven § 13, 3. ledd. Vurderingen vil bero på hva som anses nødvendig og forholdsmessig i det enkelte tilfellet. I mange tilfeller vil det i første omgang være tilstrekkelig å invitere til samtale. Dette er også i tråd med politiloven § 6 idet en invitasjon må anses som et lempeligere middel enn en innkalling⁷.

En slik henvendelse fra politiet skal gi barnet med verge tilstrekkelig informasjon til at de kan ta stilling om de ønsker å møte til samtale. Det skal fremgå av henvendelsen hva som er grunnlaget for bekymringen og formålet med samtalen, tid og sted for samtalen, samt at barn og verger ikke har noen forklaringsplikt for politiet. Så vidt mulig skal det gis minst tre dagers varsel og politiet bør være fleksible med tanke på sted og tidspunkt for samtalen, og legge til rette for at sted og tidspunkt er godt egnet for barn og verger.

⁶ Politiloven §13 tredje og fjerde ledd og politiregisterforskriften §58-10

⁷ Auglend, Mæland og Rødsandhaug (2016) side 836-837

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for politiets bekymringssamtale		1.0	[åpen]
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
POD	POD	01.04.2026	25/134035

I de tilfellene hvor det ikke er gitt pålegg om å møte etter politiloven §13, tredje ledd, kan ikke avhenting gjennomføres dersom barnet og vergene avstår fra å møte.

2.4.2. Pålegg om å møte til bekymringssamtale (møteplikt)

Dersom politiet anser det nødvendig og forholdsmessig kan barn og verger *pålegges* å møte til samtalen (møteplikt⁸). Når pålegg gis skal innkallingen være skriftlig, angi formålet, samt tid og sted for samtalen. Det skal fremgå at de innkalte har møteplikt, men ingen forklaringsplikt for politiet. Så vidt mulig skal det også ved pålegg gis minst tre dagers varsel og politiet bør være fleksible med tanke på sted og tidspunkt for samtalen, og legge til rette for at sted og tidspunkt er godt egnet for barn og verger. Det er ikke et krav at innkallingen formelt forkynnes, men politiet må forsikre seg om at pålegget blir mottatt og forstått.

2.4.3. Avhenting

Politiloven §13 fjerde ledd, siste punktum gir politiet adgang til å avhente barnet og vergene dersom de ikke møter til *pålagt* bekymringssamtale⁹. Det skal foretas en særlig vurdering av nødvendigheten da avhenting kan virke mot sin hensikt og ha uheldige konsekvenser for dialogen. Politiet skal vurdere om avhenting er et hensiktsmessig tiltak for å etablere et møte for en videre samtale med barnet og vergene. Barnet må gis anledning til å si sin mening og politiets forholdsmessighetsvurdering skal synliggjøre en barnets beste-vurdering basert på forhold ved den enkelte sak og formålet med samtalen.

Før politiet vurderer å foreta en eventuell avhenting må politiet forsikre seg om at innkallingen er mottatt og forstått. Politiet kan ikke avhente barnet og verger dersom det oppgis gode grunner for uteblivelsen, eksempelvis troverdige opplysninger om sykdom, reisefravær, vanskeligheter med fri fra jobb og omsorgsansvar o.l.

3. Gjennomføring av bekymringssamtalen

3.1. Før samtalen

3.1.1. Vurdering av bekymring

Det bør etableres rutiner for å fange opp barn og unge som har vært involvert i kriminalitet og der bekymringssamtalen kan benyttes. Dersom det er grunn til å tro at et barn har begått lovbrudd bør det gjøres undersøkelser for å vurdere om det også er

⁸ Henvis til politiregisterforskriften

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for politiets bekymringssamtale		1.0	[åpen]
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
POD	POD	01.04.2026	25/134035

andre grunner til bekymring og om bekymringssamtale er et forholdsmessig og egnet tiltak. Vurderingen kan blant annet basere seg på kunnskap fra politiet, en vurdering av kjente risiko- og beskyttelsesfaktorer ut ifra politiets kjennskap til barnet og familien, samt samtale med verger og eventuelle samarbeidspartnere.

3.1.2. Risiko- og beskyttelsesfaktorer

Risiko- og beskyttelsesfaktorer for kriminalitet hos barn og unge handler om forhold som kan øke eller redusere sannsynligheten for at noen utvikler kriminell atferd.

Risikofaktorer er kjennetegn eller omstendigheter som øker sannsynligheten for negativ utvikling, for eksempel svak tilknytning til lokalsamfunn og skole, rusbruk, ustabile hjemmeforhold eller tilknytning til kriminelle nettverk. Beskyttelsesfaktorer virker motsatt ved å redusere risikoen og fremme positiv utvikling, selv i møte med utfordringer. Dette kan være støttende foreldre, gode vennerelasjoner, mestring i skole eller fritidsaktiviteter og tilgang til trygge voksenpersoner og arenaer¹⁰. Å kartlegge risiko- og beskyttelsesfaktorer vil kunne gi et grunnlag for å vurdere hvem som trenger oppfølging og hvilke tiltak som bør settes i verk.

3.2. Gjennomføring av bekymringssamtalen

3.2.1. Rettigheter og plikter

Før samtalen starter skal barnet og vergene gjøres kjent med at de ikke har plikt til å forklare seg. Det skal også informeres om at det skrives et referat fra samtalen, og politiet skal forsikre seg om at barnet forstår formålet med samtalen og forskjellen på et avhør og en bekymringssamtale.

Før samtalen starter skal barnet og vergene informeres om at politiet kan ha opplysningsplikt til barnevernet og plikt til å opprette straffesak dersom det kommer frem opplysninger om alvorlig kriminalitet under samtalen.

3.2.2. Kontaktetablering

I startfasen av bekymringssamtalen er det viktig å etablere dialog som skaper trygghet og tydelige rammer for barnet og vergene. Politiet skal gi informasjon om formålet med samtalen, forklare politiets perspektiv på situasjonen og årsak til bekymring.

I samtalen skal politiet legge til rette for barnets medvirkning ved å få frem vedkommendes egne opplevelser, forståelse og perspektiv rundt situasjonen. Politiet skal benytte de fire prinsippene for kommunikasjon med barn og unge, som beskrevet i nasjonal retningslinje for politiets møter med barn¹¹:

¹⁰ Hestevik m.fl. (2025) og Kvello (2025).

¹¹ [Nasjonal retningslinje - Politiets møter med barn \(29.11.2022\)](#).

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for politiets bekymringssamtale		1.0	[åpen]
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
POD	POD	01.04.2026	25/134035

- **Trygghet** - Legge til rette for trygghet i situasjonen ved å opptre rolig og vennlig overfor barnet.
- **Forståelse** - Skape forståelse ved å forklare situasjonen og hvorfor det skjer, gjennom å gi tilpasset og tilrettelagt informasjon til foreldre/foresatte og barnet.
- **Forutsigbarhet** - Legge til rette for forutsigbarhet ved å forklare foreldre/foresatte og barnet hva som skal skje, og hvordan det vil skje.
- **Involvering** - Involvere barnet og verger ved å være i direkte dialog slik at de i størst mulig grad kan være med å påvirke sin egen situasjon.

For å sikre barnets medvirkning bør behovet for å snakke med barnet og/eller verger alene i løpet av samtalen vurderes. Vurderingen må bero på barnets/vergenes samtykke, samt en konkret forholdsmessighetsvurdering basert på barnets alder, modenhet, behov for trygghet, og hensynet til barnets beste. Det bør avtales med barnet hva som skal videreformidles til verger dersom politiet skal snakke med barnet alene.

3.2.3. Samtalens innhold og målsettinger

I samtalen ønsker politiet å få frem barnets stemme. Samtalen handler på den ene siden om kriminaliteten ungdommen mistenkes å ha begått, men bør også handle om å bli kjent med ungdommen for å forebygge fremtidig kriminalitet. Viktige målsetninger for samtalen er:

Bygge relasjon for å etablere tillit mellom barnet, vergene og politiet. En trygg relasjon er grunnlaget for en god samtale og ved fremtidige møter med politiet.¹²

Kartlegge risiko- og beskyttelsesfaktorer om forhold i barnets liv som enten øker eller reduserer sannsynligheten for å fortsette med kriminalitet. Samtalen bør også kartlegge evne, kapasitet og motivasjon hos barnet og vergene til å påvirke livssituasjonen, og eventuelle hjelpebehov.

Ansvarliggjøre barnet og vergene angående kriminaliteten barnet mistenkes å være involvert i. Politiet bør informere om strafferettslige konsekvenser av å gjøre lovbrudd, samt risiko ved å fortsette den kriminelle atferden.

Utforske motivasjon for en positiv endring gjennom dialog og refleksjon. Samtalen bør utforske både motivasjon, bekymringer, utfordringer og hvilke forventninger barnet og vergene har til veien videre.

¹² Lie, E. M. (2015).

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for politiets bekymringssamtale		1.0	[åpen]
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
POD	POD	01.04.2026	25/134035

Vurdere relevante oppfølgingstiltak. Bekymringssamtalen og politiets øvrige kunnskap vil skape et grunnlag for å vurdere eventuell oppfølging og videre samarbeid med andre etater. Politiet kan også gi barnet/vergene råd om hjelpetiltak som finnes i lokalsamfunnet.

3.2.4. Politiets rolle i videre oppfølging

Politiet kan inngå som deltager i tverretattlig samarbeid og bidra med tiltak, men skal ikke koordinere arbeidet rundt et barn med tverrfaglig oppfølgingsbehov. Eksempelvis kan politiet følge opp med flere bekymringssamtaler med barnet om kriminalitet ved behov. Dersom det avtales videre oppfølging av barnet, skal dette nedtegnes og fremgå av referatet. Barnet og vergene skal informeres om og involveres i hvilke oppfølgingstiltak som iverksettes.

3.2.5. Bekymringssamtaleregisteret

Opplysninger knyttet til bekymringssamtalen skal behandles i henhold til bekymringssamtaleregisteret¹³.

3.2.6. Utlevering av opplysninger fra bekymringssamtalen

Dersom det foreligger underretningsplikt til barnevernet etter politiregisterforskriften §§10-2 eller 10-3 kan nødvendige opplysninger fra bekymringssamtalen inkluderes¹⁴. Politiet kan også utlevere nødvendige opplysninger fra bekymringssamtalen når politiet har lovbestemt opplysningsplikt.

4. Referanser

Auglend, R. L., Mæland, H. J., & Røsandhaug, K. (2016). Politirett (3. utg.). Gyldendal juridisk.

Hestevik, C. H., Borge, T. C., Meneses Echavez, J. F., & Nguyen, L. (2025). Risiko- og beskyttelsesfaktorer for gode oppvekstsvilkår og forebygging av kriminalitet blant barn og unge (Notat). Folkehelseinstituttet.

<https://www.fhi.no/contentassets/b4882299b1d64254936243b5b8b1a77c/risiko--og-beskyttelsesfaktorer-for-gode-oppvekstsvilkar-og-forebygging-av-kriminalitet-blant-barn-og-unge-rapport-2025.pdf>

¹³ Politiregisterforskriften kapittel 58 og nasjonal instruks for bekymringssamtaleregisteret.

¹⁴Se nasjonal instruks for bekymringssamtaleregisteret og politiregisterforskriften § 58-7.

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for politiets bekymringssamtale		1.0	[åpen]
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
POD	POD	01.04.2026	25/134035

Kvello, Ø. (2025). Barn i risiko: Skadelige omsorgssituasjoner (3. utg.). Fagbokforlaget.

Lie, E. M. (2015). I forkant: Kriminalitetsforebyggende politiarbeid (2. utg.). Gyldendal akademisk.

Myhrer, T.-G. (2022). Politiloven: lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet: lovkommentar (1. utg.).

Kripos. (2023). [Nasjonal instruks for bekymringssamtaleregisteret. 03.12.2023.](#)

Lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet (politiloven). <https://lovdata.no/lov/1995-08-04-53>

Lov 28. mai 2010 nr. 16 om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten (politiregisterloven). <https://lovdata.no/lov/2010-05-28-16>

Politidirektoratet. (2022). [Nasjonal retningslinje - Politiets møter med barn. 29.11.2022.](#)

Riksadvokaten. (1999). Rundskriv nr. 3/1999: Etterforskning.
<https://www.riksadvokaten.no/wp-content/uploads/2017/09/Rundskriv-1999-3-Etterforskning.pdf>

5. Dokumentrevisjon

Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeider	Dokumenteier
1.0	01.04.26	Nasjonal retningslinje for politiets bekymringssamtale	HSK032	Avdelingsdirektør, politifagavdelingen, politidirektoratet